بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- ގަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2025/HC-A/159
- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް: -
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ރަޖިސްޓްރާރގެ ނިންމުން އަލުންބަލައި ނިންމި ގޮތް

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢު
ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްމަނާފު ހުސައިން

ނިމުނު ތާރީޚް:
25 ޖުމާދަލްއޫލާ 1448
05 ނޮވެންބަރު 2026

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރި ތާރީޚު: 07 މުޙައްރަމް 1447 / 02 ޖުލައި 2025

އިސްތިއުނާފު ކުރި ނިންމުން:

- **ނަންބަރު:** D12C/RNAB/2025/1
- **ނިންމި ތަން:** މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން އަލުންބަލައި ނިންމި ގޮތް
- **ހުށަހެޅުން ތާރީޚު:** 02 ޖޫން 224
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 12 ފެބްރުވަރީ 2025

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ހާޒިރީ ވަކީލު:
ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ މަރްޔަމް ޝަހުމާ
އެސިސްޓަންޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އަބްދުﷲ ރާޝިދު

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް

-

ޖިނާއީ – ރަޖިސްޓްރަރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމި ގޮތް - ޖިނާއީ ތަހުގީގު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަން ޖެހޭ މުއްދަތު - ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުން 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން އިސްލާހުކުރެވިފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްވާޙިދު ޙުސައިންގެ ރައުޔު

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/RNAB/2025/1 ނިންމުން (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ނިންމުން") އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2025/HC-A/159 މައްސަލައިން ބަލާ އިސްތިއުނާފު (މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު") ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.

2. މި އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާފައިވަނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް (މީގެ ފަހުން "ދައުލަތް") އިންނެވެ. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތެއް ނެތެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ނިންމުން

3. އިސްތިއުނާފުކުރި ނިންމުމަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 481/2024/D12C/5 ދައުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމުން ހާރޫން އަބްދުލްޣަފޫރު A207100 ގެ މައްޗަށް 12 މޭ 2024 ގައި ނ.މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި ކުރަ ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ދައުވާ ބަލައިނުގަތުމަށް އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/B/2024/04 "ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން" (މީގެ ފަހުން "ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން") އިން ނިންމެވުމުން އެ ނިންމުމުން އަލުން ބަލައިދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހެޅުމުން އެ ނިންމުމުން އަލުން ބަލައިދިނުމަށް ނިންމެވި ނިންމުމެވެ.

4. ހަވާލާދެވުނު ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި ވަނީ "މައްސަލައިގެ ދައުވާ ފޯމާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] ބަޔާނުގައި މައްސަލާގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތް ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރެވިފައިވަނީ 2024 މާރިޗު 03 ވަނަ ދުވަހުގެ 09:20 ގައި ކަމަށްވުމާއި، އަދި ތަޙްޤީޤު ކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކޮށްދެއްވުމުން، މިކަމަށް ދައުވާ ފުރު ހުށަހަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2022 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު

ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވިފައިން ކަމަށްވުމުން މިމައްސަލަ ބަލައި ނުގަބޫލުކުރަން ނިންމައިދީފައެވެ" މި ފަދައިންނެވެ.

5. މި ނިންމެވުން އަލުން ބައްލަވައި ނިންމެވި އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި ވަނީ "ދެންފަހެ! އިސްވެ ބަޔާންކުރި ސަބަބުތައް އެހެންހުރުމާއެކު، މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/B/2024/04 ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ނިންމައިދީފައެވެ" މި ފަދައިންނެވެ.

6. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައި ވަނީ މިގޮތުގެ މަތިން ނިންމެވި ނިންމުމެވެ.

އިސްތިއުނާފު

7. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައި ވަނީ އިސްތިއުނާފީ ހަތަރު ނުކުތާއެކެވެ. މީގެ ތެރެއިން ފަހު ނުކުތާ ފުރަން އަރިހަށް ގެންނެވުމާއި ވާތީ މި އިސްތިއުނާފުގައި ބަލާފައި ވަނީ ތިން ނުކުތާ އެކެވެ.

7.1 ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ، މައި މަރުހަލާގެ ނިންމުމުގައި މި މައްސަލައިގައި ތަބާވާން ޖެހޭނީކަމަށް ނިންމަވާފައި ވަނީ، މައި މަރުހަލާގެ ހުކުމަކުން ނިންމާ ނިންމުމެއްކަމަށް އެއްބަސްވެފައި ދަށު މަރުހަލާގެ ހުކުމަކުން ތަބާވާން ޖެހުމާ ގުޅޭގޮތުން ނިޔާ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/15 މައްސަލައިގައި ބަޔާންކުރެއްވި އުސޫލާއި، ގާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހިލާފަށް ކަމަށެވެ.

7.2 ދެ ވަނަ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައި ވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) (މިގެ ފަހުން "ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު") އަށް ގެނެވުނު 5 ވަނަ އިސްލާހުން އެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ގެނެވުނު އިސްލާހާ ހަވާލާދީ މައްސަލަ ނިންމަވާފައި ވަނީ ރަޖިސްޓްރާރ ޤާނޫނު

ތަޠުބީޤު ނުކުރެވުމުގެ ޤާނޫނީ މަބްދައާއި، މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-N-A/12 ޤަޟިއްޔާ އާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/SC-A/16,17 ޤަޟިއްޔާގައި އިޖުރާއީ ޤާނޫނު ރަޖުޢީކޮށް ތަޠުބީޤުކުރުމާ ގުޅިގެން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ހިލާފަށް ކަމަށެވެ.

7.3. ތިން ވަނަ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައި ވާ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) (މީގެ ފަހުން އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާ ނަމަ މި އަކުރަށް ހަވާލާ ދީފައި އެ ވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން މި އަކުރު އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ނިސްބަތްކޮށް) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާ ހިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށެވެ.

8. މި އިސްތިއުނާފު ނިންމައިދިނުމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދިފައި ވަނީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ނިންމުން ނިންމާފައި ވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލާ ހިލާފަށް ކަމަށާއި، މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/384 ޤަޟިއްޔާގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މާނަކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ދަށު ކޯޓުން ތަބާވާން ޖެހޭފަދަ އުސޫލެއް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާ ކަމަށާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ "އޭނާ ދޫކޮށްލާފައިވަނީ ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޒިންމާގައި ކަމަށްވާނަމަ" އަދި ފަސޭހަކަމާއި ކުރިމަތިލާފައިވާ ހާލަތުގައި ނުލިބި ފުރުޞަތު، ބަންދުން އިތުރަށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް ފަސޭހަކާއި ކުރިމަތިލާފައިވާ ހާލަތުގައި ފުރުޞަތު އެ މީހާ ބަންދުން ދޫކުރާ ހާލަތު ކަމަށާއި، ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތް ހައްޔަރުކޮށް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމަށްފަހު، އެ މީހެއްގެ ބަންދާބެހޭ ގޮތެއް ނިންމުމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތް ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު ބަންދުން ދޫކުރާ މީހާގެ މައްސަލަކަން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ތަފްސީރުކުރުމާއި މުއްދަތުގެ ގުނަވާނެ ކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ނިންމުމުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ހަވާލާދީ މައްސަލަ ނިންމާފައި ވަނީ ރަޖުޢީކޮށް ޤާނޫނު ތަޠުބީޤު ނުކުރެވުމުގެ މަބްދައާ ހިލާފަށް

ކަމަށާއި، ގާނޫނީ ނައްސުތައް އޭގެ އަސްލު ފުނަށް ފީނައިގެން މާނަކޮށްގެން ނުވަތަ ގާނޫނީ ގޮތުން އިޖުތިހާދެއް އޮތް އިޖުރާއީ ނުކުތާއަކަށް، މައްސަލަ ބަލައި ނުގަތުމުގެ އިޖުތިހާދު ރަޖިސްޓްރާރަކަށް ލިބިގެން ނުވާ ކަމަށާއި، މި މައްސަލައަކީ ދަށުކޯޓުން ބަލައިގެން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ދަޢުވާކުރުމުގެ މުއްދަތާ ގުޅިގެން އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރު ގޮތް ނިންމަން ޖެހޭ ނުކުތާއެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަވާ ނުކުތާތައް

9. އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ތިން ނުކުތާ އާއި އެ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުގައި ފާހަގަކުރި ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައިވާ ސުވާލަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާޙުކޮށްފައިވާ ގޮތުން ބަލާއިރު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރާ މީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ފަނޑިޔާރަކު [illegible] [illegible] އެ މީހަކު ދޫކޮށްލާ ހާލަތުގައި އެ މީހެއްގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމުމުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަން ޖެހޭ މުއްދަތު ބަލާނީ އެ މީހާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅަން ފަނޑިޔާރަކަށް ހާޒިރުކުރި ދުވަހުން ފެށިގެންތޯ ނުވަތަ ފުރަތަމަ އެ މީހާ ބަންދުން ދޫކޮށްލި ދުވަހުން ފެށިގެންތޯ ކަމުގައެވެ.

10. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ފާހަގަކުރައްވާފައި ވަނީ، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/RNAB/2024/1 އާއި D12C/RNAB/2024/2 އާއި D12C/RNAB/2023/1 އިން ރަޖިސްޓްރާރުގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާކޮށް ނިންމުންތައް ނިންމަވާފައިވާ ކަމަށާއި، އެ ނިންމުންތަކުގައި ހުރި ކަންކަން އެ ގޮތަށް ހުރުމާއި، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާ ދަޢުވާއާ ގުޅޭ ގޮތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަމާ ކުރިން ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަން [illegible] [illegible] އެ ނިންމުންތަކުން ބަދަލު [illegible] [illegible] އެ ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] އެ ނިންމުންތަކުގެ މައްޗަށް ޖެހޭ ކަމަށެވެ.

11. އިސްވެ ހަވާލާދެވުނު ނިންމުންތަކުގައި ބަޔާންކުރައްވާ މައިގަނޑު ނުކުތާއަކީ، ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމާ ނުލާ ދޫކޮށްލާ މީހުންގެ މައްސަލަތަކާއި، ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރުމުން ދޫކޮށްލާ މީހުންގެ މައްސަލަތަކާއި، ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރުމުން ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށްފަހު، ފަހުން ދޫކޮށްލާ މީހުންގެ މައްސަލަތަކާއި، ކޯޓުން ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިނުމުން، ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބު ފާހަގަކުރެވިގެން ދުވަހުން ދޫކޮށްލާ މީހުންގެ މައްސަލަތައް ބެލުމުގައި ނިސްބަތްވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ މުއްދަތަކީ [އެ މީހުން ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން] 45 (ސާޅީސްފަހެއް) ދުވަސް ކަމަށް ބެލެވޭ ކަމަށެވެ.

12. މީގެ އިތުރުން، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އިސްތިޢުނާފުކުރާ ފަރާތުން ނިސްބަތުގައި އިޝާރާތްކޮށްފައިވެއެވެ.

13. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މައްޗަށް މި އިސްތިޢުނާފުގައި އުފުލިފައިވާ ސުވާލަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2025/SC-A/09,10 ގަޟިއްޔާއިން މިހާރު ވަނީ ސާފު ޖަވާބެއް ދެއްވާފައެވެ.

14. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހަވާލާދެވުނު ގަޟިއްޔާގެ 38 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި ވަނީ "އެގޮތުން، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ އިބާރާތަށް ބެލުމުން، ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ މިހާރު ދުވަސްތަކުގެ ފަހުން ބަންދުން ދޫކޮށްލާފައިވާނަމަ، އެ މީހެއްގެ މައްސަލައެއްގެ ނިސްބަތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ އިބާރާތުން ބެލުމުން މުއްދަތަކީ ކަމުގެ ތާރީޚުން ފެށިގެން 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަސް ކަން ސާފުވެއެވެ" މި ފަދައިންނެވެ.

15. އަދި ހަމަ އެ ޤަޟިއްޔާގެ 39 ނުކުތާގައި ބަޔާންކުރައްވާފައި ވަނީ "މި ނަޒަރުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބެލުމުން، ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ މުއްދަތާއި ދަޢުވާކުރުމުގެ މުއްދަތު ހިސާބުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، އެ މީހަކީ މެޖިސްޓްރޭޓެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޝަރުޠުތަކާއި ނުލާ ދޫކޮށްލާ މީހަކު ކަމުގައި ވީނަމަވެސް، ނުވަތަ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ޝަރުޠުތަކާއެކު ދޫކޮށްލާ މީހަކު ނަމަވެސް، ނުވަތަ އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުކުރުމަށްފަހު ފުލުހުން ދޫކޮށްލާ މީހަކު ނަމަވެސް، މިފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ތަތުބީޤު ކުރެވޭނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ކަން، އެ މާއްދާގެ އެއްކޮށް ކިޔުމުން ސާފުވޭ" މި ފެނެއިންނެވެ.

16. ވީމާ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރާ މީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް މެޖިސްޓްރޭޓަކުން އަމުރުކުރާ ފަހުން ފުލުހުން އެ މީހަކު ދޫކޮށްލާ ހާލަތްތަކުގައި އެ މީހެއްގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަން ޖެހޭ މުއްދަތު ބަލަން ޖެހޭނީ ފުލުހުން އެ މީހަކު ބަންދުން ދޫކޮށްލި ދުވަހުން ފެށިގެން ހިސާބުކުރަންވާނެކަމާމެދު އެއްވެސް ސުވާލެއް ނުއުފެދެ. އެ ކަން އެ ވަނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ސާފުކޮށް ކަނޑައަޅުއްވާފައި ނިންމަވާފައެވެ. އެހެނީ، ފުލުހުން ބަންދުން ދޫކޮށްލާ ހާލަތުގައި، ބަންދުކުރުމަށް ފުރަތަމަ އަމުރުކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން މުއްދަތު ބެލުމީ ގޯސްކަމެކެވެ.

17. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާ ދަޢުވާއާ ގުޅޭ ތަޙުޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅާފައި ވަނީ އެ ފަހަރު ބަންދުން ދޫކޮށްލި ދުވަހުން ފެށިގެން ބަލައިފިނަމަ 45 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކަމަށްވާތީ މި މައްސަލައިގައި ސުވާލެއް އުފެދިފައި ނުވެއެވެ.

18. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުން ނިންމެވުމުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިސްލާހުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް

އިޝާރަތްކުރައްވާފައިވާއިރު، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ހަވާލާދެވޭ ނަންބަރު 2025/SC-A/09,10 ގަޟިއްޔާގެ 41 ވަނަ ނުކުތާއިންގެ ދޭރަވާން އޮންނަ ފަދައިން، ތަރުތީބު މުއްދަތާއި ދައުވާ ކުރުމުގެ މުއްދަތެއް ބަޔާން ޖެހޭނީ އެ ކަންކަމުގެ އިޖުރާއަތު ހިނގިއިރު އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ގާނޫނުގައި އޮތް އިޖުރާއަތަށް ބަލައިގެންނެވެ. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާ ދައުވާއާ ގުޅޭ ތަރުތީބާއި ދައުވާކުރުމުގެ ކަންކަން ހިނގާފައި ވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނަށް 5 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގާނޫނު ފާސްކުރުމުގެ ކުރިންކަން ސާފުކޮށް އެނގެން އޮންނަހިނދު، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ހަވާލާދެއްވުން 5 ވަނަ އިސްލާހަށް ރިޓްރޯއެކްޓިވްކޮށް ގެނެވޭ.

ނިންމަން ފެނުނު ގޮތް

19. މި ކަންކަމަށް ބަލާއިރު އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތް ނިސްބަތުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ދައުވާ ބަލައިނުގަންނަވަން ނިންމަވާފައިވާ ރަޖިސްޓްރަރުގެ ނިންމުމާއި އެ ނިންމުމަށް ތާއީދުކުރައްވައި ނިންމަވާފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާފަރާތް ނިންމުން ބާތިލުކޮށް، އެ ދައުވާ އަލުން ހުށަހަޅައިދިނުމަށް އެ ދައުވާއަކީ ބަލައިގަންނަން ޖެހޭ ދައުވާއެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި ގަޟިއްޔާ ނިންމަން ފެނުނެވެ.

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢުގެ ރައުޔު

20. ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްގަނިއު ހުސައިން ބަޔާންކުރެއްވި ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު

21. ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްގަނިއު ހުސައިން ބަޔާންކުރެއްވި ރައުޔަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ހުކުމް

ދެންފަހެ އިސްވެ ބަޔާންކުރި ކަންކަން އެ ގޮތުގައި ހުކުމުން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 481/2024/D12C/5 ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމުން ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރި ގައްދޫ ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާ ބަލައިގަންނަވަން ނިންމި ނަންބަރު D12C/B/2024/04 ރަޖިސްޓްރަރުގެ ނިންމުމާއި، އެ ނިންމުމަށް ގާއިމުކުރައްވައި ނިންމެވި ނަންބަރު D12C/RNAB/2025/1 ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް، ހަވާލާދެވުނު ދަޢުވާ މިއަދުން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަލުން ހުށަހަޅައިދީނަމަ އެ ދަޢުވާއަކީ ބަލައިގަންނަން ޖެހޭ ދަޢުވާއެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި އިސްތިއުނާފު ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ހުކުމް ކުރީމެވެ.

މި ގަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހަސަން ޝަފީޢު

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްޤާދިރު ހުސައިން